

Označování potravin

Ing. Jiří Koudelka

Označování potravin, předpisy

Obecné předpisy (platí za určitých podmínek pro všechny potraviny)

- zákon o potravinách
- vyhláška č. 113/2005 Sb.
- vyhláška č. 450/2004 Sb. (nutriční značení)
- nařízení 1924/2006 a výživových a zdravotních tvrzeních ...

Speciální předpisy (jen pro určité komodity)

- komoditní vyhlášky (např. vyhláška č. 326/2001 Sb. – maso, masné výrobky ...; 77/2003 Sb. – mléko ...; atd.)
- nařízení 1234/2007 o společné organizaci trhů; další nařízení

Označení

Jen nezbytné odlišit označení potravin a reklamu

- **Označení potravin (nelze uvádět přehnané údaje)**
- **Reklama (součástí reklamy je „nadsázka“)**

Označení - definice

Veškerá slova označující

- **název potraviny**
- **údaje o firmě (výrobce, dovozce, prodávající, balírna),**
- **číselné údaje, ochranné známky, zobrazení, symboly, znaky**

vztahující se k potravíně a umístěné

- **na jakémkoliv obalu nebo na jejich nesnadno oddělitelných součástech**
- **na připojených součástech**
- **nebo v písemné dokumentaci, která potravinu doprovází**

Reklama

Reklamou se rozumí oznámení, předvedení či jiná prezentace šířené zejména komunikačními médii, mající za cíl podporu podnikatelské činnosti, zejména podporu spotřeby nebo prodeje zboží ...

Označení, základní pravidla

Označení

- povinné údaje
- nepovinné (nad rámec platných předpisů)

Označení musí být

- úplné (všechny povinné údaje)
- správně provedené (uvedené stanoveným způsobem)
- pravdivé

Nařízení 178/2002

Aniž jsou dotčena specifitější ustanovení potravinového práva, nesmí označování, propagace a obchodní úprava potravin nebo krmiv, jejich tvar, vzhled nebo balení, použité obalové materiály, způsob jejich úpravy a místo vystavení, jakož i informace poskytované o nich jakýmkoli médiem uvádět spotřebitele v omyl.

Zákon 634/1992 Sb.

Zákaz nekalých a klamavých obchodních praktik :

Obchodní praktika je klamavá

- Je-li při ní použit nepravdivý údaj
- Je-li údaj sám o sobě pravdivý, ale může uvést spotřebitele v omyl
- Opomene-li podnikatel uvést důležitý údaj
- Jsou-li porušena práva duševního vlastnictví
- Pokud podnikatel neoprávněně používá značku jakosti atd. ....

Potraviny z hlediska obalu

Zákon o potravinách (zákon č. 110/1997 Sb.)

- **Balené** (balené ve výrobě)
- **Zabalené** (mimo provozovnu výrobce a bez přítomnosti spotřebitele; např. v obchodě)
- **Nebalené**

Označení potravin balených

Údaje uváděné vždy

- Název firmy
- Název potraviny
- Údaj o množství
- Datum (použitelnosti nebo minimální trvanlivosti)
- Údaj o složení

Údaje uváděné jen někdy

- O skladování
- O způsobu použití
- O určení pro zvláštní výživu
- Šarže
- Nepříznivé ovlivnění zdraví
- O ošetření ionizujícím zářením
- Nutriční hodnoty
- Jakost (je-li stanovena)
- Další údaje dle veterinárního zákona

Označení potravin balených

Obaly, jejichž největší plocha povrchu je menší než 10 cm², a skleněné lahve určené k opakovanému použití, které jsou nesmazatelně označeny, a které z tohoto důvodu nejsou opatřeny etiketou krčkovou nebo rukávovou, musí být označeny minimálně údaji:

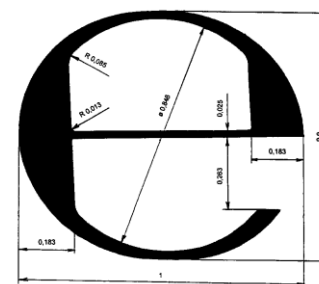
1. Názvem
2. Údajem o množství
3. Datem použitelnosti nebo minimální trvanlivosti
4. Dalšími údaji

Označení potravin balených

Mezinárodní symbol "e" pro označení množství potravy lze uvést na obalu jen tehdy, pokud byly splněny požadavky stanovené zvláštním právním předpisem.

Viz zákon 505/1990 o metrologii ukládá zvláštní podmínky pro proces plnění množství do obalu (písemné nahlášení ČMI; zavedení systému kontroly plnění; evidence měření; dodržení dovolených odchylek atd.)

ČMI = Český metrologický institut

Označení potravin balených

Stanovené údaje musí být uvedeny v české jazyku

Označení potravin balených / Vnější obaly

Vnější obaly (přepravní a skupinové) obsahující spotřebitelská balení se označí:

1. názvem potravin
2. datem minimální trvanlivosti nebo datem použitelnosti
3. údajem o ošetření potravin ionizujícím zářením
4. třídou jakosti, pokud je stanovena vyhláškou

Toto není třeba u způsobu balení, umožňující bez porušení obalu zjistit uvedené údaje přímo na obalu potravin určeném pro spotřebitele.

Označení potravin balených / potravina před prodejem konečnému spotřebiteli

Pokud potravina v obalu určeném pro spotřebitele je uváděna do oběhu před prodejem konečnému spotřebiteli (případně distributorovi nebo velkoskladu) nebo provozovně stravovacích služeb, nemusí být obal označen všemi povinnými údaji.

Tyto údaje však musí být uvedeny v průvodní dokumentaci

Označení potravin zabalených

Potraviny zabalené mimo provozovnu výrobce a bez přítomnosti spotřebitele

1. **Firma, která potravinu zabalila**
2. **Název potraviny**
3. **Množství (objem, hmotnost),**
4. **Složení**
5. **Původ, pokud jeho neuvedení může způsobit omyl**
6. **DP / DMT**
7. **Skladování**
8. **Nepříznivé ovlivnění zdraví**
9. **Třída jakosti (je-li stanovena)**
10. **Dalšími údaji, stanoví-li tak prováděcí právní předpis**

Označení potravin nebalených

1. **Název potraviny**
2. **Množství (objem, hmotnost),**
3. **DP / DMT**
4. **Nepříznivé ovlivnění zdraví**
5. **Ošetření ionizujícím zářením**
6. **Třída jakosti (je-li stanovena)**
7. **Dalšími údaji, stanoví-li tak prováděcí právní předpis**

Seznam alergenní složek

- **Obiloviny obsahující lepek a výrobky z nich**
- **Korýši ...**
- **Vejce ....**
- **Ryby ...**
- **Arašídy ...**
- **Sója ...**
- **Mléko ...**
- **Suché skořápkové plody ...**
- **Celer ...**
- **Hořčice ...**
- **Sezam ...**
- **Oxid siřičitý a siřičitany (□ 10 mg / kg nebo na litr)**
- **Vlčí bob ...**
- **Měkkýši ...**